

Saksframlegg

Budsjett/årsplan 2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Flatanger Formannskap	45/15	17.11.2015
Flatanger Formannskap	50/15	01.12.2015
Flatanger Arbeidsmiljøutvalg	7/15	10.12.2015
Flatanger Administrasjonsutvalg	2/15	10.12.2015
Flatanger Råd for eldre og funksjonshemmede	6/15	04.12.2015
Flatanger Kommunestyre		17.12.2015

Rådmannens innstilling

Saken underlegges realitetsbehandling i neste formannskapsmøte den 1.12.2015.

Behandling i Flatanger Formannskap - 17.11.2015

Rådmannen ga en orientering om sitt utkast til budsjett/årsplan 2016, samt informerte om de økonomiske utfordringer som ligger i økonomiplanperioden.

Ingen andre forslag til vedtak ble fremmet.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling i Flatanger Formannskap - 17.11.2015

Saken underlegges realitetsbehandling i neste formannskapsmøte den 1.12.2015.

Behandling i Flatanger Formannskap - 01.12.2015

Ordfører fremmet følgende forslag til innstilling:

Årsplan og driftsbudsjett for Flatanger kommune for 2016 i samsvar med rådmannens arbeidsutkast av 19.11.15 og i samsvar med vedlagte skjema 1A og 1B, herunder mål og premisser for bevilgningene, vedtas.

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2016:

Faste eiendommer i hele kommunen, jfr §3 bokstav a.

Eiendomsskattesatsen er 4,0 promille.

Det innføres ikke bunnfradrag for boenheter av eiendommer som ikke benyttes til næringsvirksomhet.

I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b, fritas bygning av historisk verdi for eiendomsskatt. Nyopført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskattelovens § 7 bokstav c i 10 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Andre eiendommer som hadde fritak fra 2012 til 2015 har også fritak i 2016.

Evt andre eiendommer vil bli vurdert for fritak av kommunestyret etter søknad.

Eiendomsskatten skal betales i tre terminer slik rådmannen bestemmer.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

I medhold av Lov om eiendomsskatt til kommunene av 6.6.75 med endringer, §19, kan skatteyteren klage på den utskrevne eiendomsskatt, så fremt det ikke er klaget på samme grunnlag tidligere.

Investeringsbudsjett for 2016, i samsvar med rådmannens arbeidsutkast av 19.11.15 og i samsvar med vedlagte skjema 2A og 2B, herunder mål og premisser for bevilgningen, vedtas med følgende tillegg:

Følgende investeringsprosjekt tas i tillegg inn:

Infrastrukturtiltak i kommunal egeie knyttet til mobil/bredbånd.

Investeringsramme inkl. mva; Kr. 1.000.000

Finansiering:

Mva-refusjon kr. 200.000,-

Låneopptak: kr. 800.000,-

Brannstasjon, planlegging, inkl mva; kr. 200.000

Mva-refusjon kr. 40.000

Låneopptak kr. 160.000

Ingen andre forslag enn ordførers innstilling ble fremmet.

Ordførers innstilling ble vedtatt med 4 stemmer for og 1 stemme mot.

Innstilling i Flatanger Formannskap - 01.12.2015

Årsplan og driftsbudsjett for Flatanger kommune for 2016 i samsvar med rådmannens arbeidsutkast av 19.11.15 og i samsvar med vedlagte skjema 1A og 1B, herunder mål og premisser for bevilgningene, vedtas.

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2016:

Faste eiendommer i hele kommunen, jfr §3 bokstav a.

Eiendomsskattesatsen er 4,0 promille.

Det innføres ikke bunnfradrag for boenheter av eiendommer som ikke benyttes til næringsvirksomhet.

I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b, fritas bygning av historisk verdi for eiendomsskatt. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskattelovens § 7 bokstav c i 10 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Andre eiendommer som hadde fritak fra 2012 til 2015 har også fritak i 2016.

Evt andre eiendommer vil bli vurdert for fritak av kommunestyret etter søknad.

Eiendomsskatten skal betales i tre terminer slik rådmannen bestemmer.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

I medhold av Lov om eiendomsskatt til kommunene av 6.6.75 med endringer, §19, kan skatteyteren klage på den utskrevne eiendomsskatt, så fremt det ikke er klaget på samme grunnlag tidligere.

Investeringsbudsjett for 2016, i samsvar med rådmannens arbeidsutkast av 19.11.15 og i samsvar med vedlagte skjema 2A og 2B, herunder mål og premisser for bevilgningen, vedtas med følgende tillegg:

Følgende investeringsprosjekt tas i tillegg inn:

Infrastrukturtiltak i kommunal eie og drift knyttet til mobil/bredbånd.

Investeringsramme inkl. mva; Kr. 1.000.000

Finansiering:

Mva-refusjon kr. 200.000,-

Låneopptak: kr. 800.000,-

Brannstasjon, planlegging, inkl mva; kr. 200.000

Mva-refusjon kr. 40.000

Låneopptak kr. 160.000

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
U	14.08.2015	Budsjettrundskriv 1/2015	Medlemmer i rådmannens ledergruppe
U	01.09.2015	Innkalling/invitasjon til møte ang. høstens økonomiplan og budsjettprosess, samt orientering/høring på forslag om endring av kommunens seniortiltak. Valg av representanter som involveres i budsjettprosessen.	HTV/arbeidstakerorg.
U	09.09.2015	Budsjett 2016. Valg av tillitsvalgte som skal involveres i budsjettprosessen.	Gurid Marthe Halsvik m.fl.
I	10.09.2015	Oversendelse av saksprotokoll fra kontrollutvalget.	KomSek Trøndelag IKS
X	23.09.2015	Framdriftsplan, budsjett	
U	08.10.2015	Lønnsvekst, 2016. Justering av lønnslistene med "riktig" 2016-lønn./budsjett	Marte Elnan m.fl.
X	14.10.2015	Tiltaksliste NMT 2016	
X	19.10.2015	Notat Budsjett 2016 - Investeringer	
X	22.10.2015	Grunnlag og føringer til budsjettkladd 2, 30 oktober.	Flatanger kommune
X	27.10.2015	Budsjettkommenraerer oppvekst	
U	27.10.2015	Marin seniorkonsulent - Budsjett 2016	Nord-Trøndelag fylkeskommune
U	27.10.2015	Marin seniorkonsulent - budsjett 2016	Namsos kommune m.fl.
X	28.10.2015	Budsjettforslag oppdrettskonsulenten 2015	
S	02.11.2015	Status budsjett for 2016. En orientering fra rådmannen	
S	09.11.2015	Budsjett/årsplan 2016	
I	23.09.2015	Møtebok kirkelig fellesråd	Helge Lauvsnes
X	17.11.2015	Budsjett 2016 Næring, miljø og teknisk	
X	18.11.2015	Særutskrift Budsjett/årsplan 2016	
N	19.11.2015	Budsjettekst HA 3, Helsevern, sosiale tjenester, pleie- og omsorg	Liv Ingeborg Brønstad
X	19.11.2015	Budsjett/årsplan 2016	
U	19.11.2015	Oppgaver, budsjett m.v.	Hans Petter Haukø m.fl.

Vedlegg:

- 1 Møtebok fellesrådsmøte 23.09.15.
- 2 Budsjettinnspill 2016
- 3 BUDSJETT FOR KONTROLL- OG TILSYN 2016
- 4 Detaljbudsjett 2015- kontroll og tilsyn Flatanger kommune.
- 5 Budsjett/årsplan 2016

Saksopplysninger

Fullstendig utkast fra rådmann til årsplan/budsjett 2016 med tekstdel og tall del vil bli utdelt i formannskapsmøtet den 1.12.2015 (samt med økonomiplan for 2016 – 2019), og følge saken videre til kommunestyremøte den 17.12.2015.

I formannskapsmøte den 17.november leveres rådmannens arbeidsutkast til tallbudsjett for både drift og investering inkludert tiltakslistene på endringstiltak i forhold til budsjett 2015. Dette som rådmannens forslag for å kunne bringe budsjett 2016 i balanse.

Flatanger kommune har på tross av flere år med realnedgang i frie inntekter klart å tilpasse drift i forhold til inntekter. Bakgrunnen for dette er at det gjennomføres et kontinuerlig arbeid, der alle ledd i kommunens tjenesteproduksjon gjennomgås med sikte på optimal ressursutnyttelse, samt at det i det store og hele utøves god budsjett disiplin. Dessuten har staten v/skjønnsmidler i en overgangsperiode delvis kompensert for deler av realnedgangen gjennom tildeling av ekstra midler. Dette var formalisert gjennom en forpliktende plan mellom Fylkesmann og kommune. Forpliktende plan ble avviklet i slutten av 2014.

Konsekvensene er imidlertid at samme oppgaveportefølje, som dessuten er økende i og med staten overfører flere ansvarsområder og oppgaver til kommunene, må utføres av stadig færre hender og med mer optimal ressursbruk.

Realnedgangen i kommunens frie inntekter vedvarer imidlertid. Dette skyldes flere forhold, og kan på makronivå forklares med følgende forhold:

- Nedgang i folketall og endring i alderssammensetning i befolkningen. Størst effekt på inntektsnedgangen i Flatanger har den vedvarende nedgangen av unge innbyggere i aldersgruppen 0 – 15 år.
- Gradvis dreining i inntektssystemet for kommunene som favoriserer vekstkommuner til fordel for andre.

Med bakgrunn i dette må kommunen fortsatt ha sterk fokus på økonomisk omstilling, med tilhørende omstilling i tjenesteproduksjonen. Dette må gjennomføres samtidig med at en sikrer kvalitet i tjenesteproduksjonen i h.h.t. lovkrav.

Total virkning for 2016, med en forventet samlet lønns- og prisvekst på 2,7%, gjør at total real inntektsnedgang i kommunens frie inntekter fra 2015 (budsjett) til 2016 vil bli på ca kr. 0,7 mill i 2016 - kroner. Mens Flatanger har en nominell vekst på 1,8% fra 2015 til 2016, er gjennomsnittlig vekst i Nord-Trøndelagskommunene 4,1%

Beløp i 1000-kroner:

	2015	2016	Endring %
Frie midler	76.950	78.300	+1,8

Hovedårsaken til at vi på nytt opplever realnedgang i kommunens frie inntekter er at ekstramidlene som lå inne som følge av «forpliktende plan» nå er tatt ut, samt en sterk nedgang i andel unge innbyggere i kommunen. Nedgang i utgiftsutjevningen grunnet nedgang i antall innbyggere i aldersgruppen 6-15 år, utgjør alene kr. 616.000 fra 2015 til 2016.

I tillegg til en realnedgang på ca. kr. 0,7 mill i frie inntekter fra 2015 til 2016, har kommunen i inneværende driftsår budsjettet med til sammen bruk av ca kr.0,4 mill fra disposisjonsfondet inn i drift, samt at det i siste tertialrapport signaliseres er driftsunderskudd på for 2015 på ca. kr. 0,5 mill.

Med bakgrunn i dette vil den totale ubalanse mellom drift i 2015 sett i forhold til påkrevd nettokostnad for drift i 2016 være på ca kr. 1, 6 mill.

Med utgangspunkt i vedtatt økonomiplan for 2015 -2018, har administrasjonen arbeidet med og fremmet forslag på tiltak som samlet skal redusere kommunens driftskostnader netto med ca. kr. 1.800.000,- fra 2015 til 2016.

I og med at det i framlagte statsbudsjett også ligger ikke varige og kompenserende midler (INGAR og ettårig skjønn) som skal hindre endra større nedgang i frie inntekter til Flatanger enn hva som er realiteten, samt prognoser på fortsatt endringer i befolkningssammensetningen, ser en at kommunen fortsatt vil ha betydelig omstillingsbehov også videre i økonomiplanperioden.

I de siste år er det gjennomført en rekke tiltak, både for å redusere kostnader og øke kommunens inntekter:

- Nedleggelse av barnehage på Vik
- Sammenslåing av klassetrinn i grunnskole/ reduksjon av rammetimer
- Generell innsparing i driftskostnader i alle ledd
- Reduksjon/omorganisering dagtilbud
- Reduksjoner i administrative ledd. Gjennomført driftstilpasningsprosjekt.
- Politiske møter er i stor grad flyttet til kveldstid
- Evaluering av politisk organisering
- Forlenget avdragstid på kommunens langsiktige lånegjeld
- Større økning av kommunale gebyrer enn forventet lønns- og prisstigning.
- Revidert kommuneplanens samfunnsdel som har befolkningsutvikling som hovedutfordring.
- Kontinuerlig IA-arbeid/gradvis reduksjon av sykefravær.
- Reduksjon i bemanning SFO/grunnskole
- Innføring av eiendomsskatt for hele kommunen fra og med 2012.
- Nye oppgaver tilført kommunen gjennomføres i stor grad innenfor eksisterende ressurser. Dette betyr at arbeids- og ansvarsfeltet for mange ansatte er blitt utvidet, uten at nye ressurser er blitt tilført.
- Omorganisering av tjenester i flere ledd.
- Ikke kompensert for prisvekst på kjøp av varer og tjenester der vi selv styrer nivået
- Administrasjonen er tilført mange nye oppgaver uten at det er foretatt stillingsutvidelser.
- Omorganiseringer innen vaktmester- og renholdskorpset, stillingsreduksjoner
- Siden 2009 er antall stillingshjemler i kommunal virksomhet redusert med ca 8 årsverk, de fleste årsverk innenfor oppvekstetat
- Eksterne analyser av virksomhet med tilhørende tiltak; helse og oppvekst

Forventet driftsresultat for kommunen 2015 er prognosert negativt til ca kr. 0,5 mill.. Holder denne forutsetning, samt at drift i 2016 blir i h.h.t. budsjett, kan en ved utgangen av 2016 en forvente at vi innehar ca kr. 1,8 mill på disposisjonsfondet. Ved forrige årsskifte var

tilsvarende beholdning kr. 2,7 mill. Med andre ord holder kommunens reserver til uforutsette hendelser vedr. drift på å bli marginale. Denne utvikling må snus!

Med utgangspunkt i føringer lagt i økonomiplan, kommunale vedtak, strategiplaner samt føringer lagt i statsbudsjett for kommunene, som viser en sterkere nedgang i kommunens frie inntekter enn tidligere forutsatt, har administrasjonen i budsjettprosess så langt utarbeidet tiltakslistene på innsparinger og nye tiltak med tilhørende kostnadsøkning overfor formannskapet. Disse er underveis presentert for formannskapet i arbeidsmøter. I hele prosessen har også valgte tillitsvalgte vært koblet på arbeidet med innsparingstiltak.

I gjennomførte arbeidsmøter så langt i budsjettprosessen, har formannskapet kommet med en del signaler på hvilke tiltak som politisk prioriteres.

Rådmannens budsjettutkast, drift, innehar ut fra dette følgende endringer i forhold til 2015 budsjett:

- Gebyrauke på ca 2,7%, med unntak det som styres av lov, forskrift og selvkost. (Gebyrregulativ fremmes som egen sak)
- Forventet lønns- og prisvekst på 2,7% (deflator). Det er imidlertid ikke lagt inn kostnadsøkninger på vare og tjenestekjøp som vi selv rår over. Dette er i seg selv et viktig innsparingstiltak – kommunal effektivisering og som utgjør ca. kr. 250.000. Kjente størrelser på kjøp av tjenester, forsikringer mv lagt inn.
- Uendret rentenivå
- Prognosemodell på forventet inntekt fra rammetilskudd og skatteinngang (frie inntekter) er benyttet.
- Flere områder blir tildelt flere ansvars- og arbeidsoppgaver uten økning av adm. stillingsressurs, bl.a. revidering av kommunal arealdel, adressering mv.
- Budsjett/tiltak for opprettelse av frivilligsentral i h.h.t. kommunestyrets vedtak er innlagt i budsjettet. Denne med finansiering gjennom statlige tilskudd og bruk av kommunalt driftsfond. Tiltaket innehar en budsjettmessig nettokostnad på kr. 0,-.

Følgende endringer/tiltak i driftsbudsjett for 2016 i forhold til 2015 foreslås:

Hovedansvar 0, Sentrale styringsorganer, total netto kostnadsreduksjon kr. 56.000:

- (Ikke gjennomføring av valg, - kr. 56.000, ikke reell innsparing)
- Ikke partistøtte, - kr. 22.000
- Nedleggelse av HU-OO, - kr. 49.000
- Lengre formannskapsmøter grunnet flere saker, + kr. 10.000
- Reduksjon i forhold til budsjettønske fra kontrollutvalget på til sammen kr. 15.000,-. Kostnadsøkning innenfor ramme kurs/oppholdsutgifter, + kr. 5.000.

Hovedansvar 1, Fellesutgifter, stab støtte, total netto kostnadsreduksjon kr. 90.000:

- Arbeid med kommunereform, budsjettert med kr. 200.000. Denne kostnad dekkes med øremerket skjønnstilskudd. Dvs. budsjetteffekt, kr. 0,-.
- Kjøp av lønnstjenester, + kr. 308.000
- Reduksjon 60% stilling lønnsmedarbeider, økonomiavdelinga, - kr. 308.000
- Reduksjon 24% stilling servicekontor, - kr. 110.000
- Lukking av avvik, arkiv, + kr. 100.000
- Økt lønn sykevikar, servicekontor, + kr. 10.000

- Redusert reise, rådmannskontoret, - kr. 10.000
- Internarbeid kommunereformen, dekkes av øremerket tilskudd, - kr. 100.000
- Kontingent/serviceavgift, Visit Namdalen SA + kr. 20.000

Hovedansvar 2, Oppvekst og Kultur, total netto kostnadsreduksjon kr. 887.000

- Midlertidig redusert stilling kultursjef, - kr. 98.000
- Redusert kjøp av skoleplasser, - kr. 72.000
- Inntrekk 40% stilling fra 1.1.16, - kr. 247.000
- Ikke innleie vikar for tillitsvalgt, - kr. 55.000
- Ikke ressurs MN-Oppvekst, - kr. 31.000
- Skoleskyss, reduksjon, - kr. 50.000
- Div vakanser, Lauvsnes skole, - kr. 465.000
- Økt stilling Vangan 1. januar – 15.juli, + kr. 264.000
- Økt kjøp private skoler, spesialundervisning + kr. 124.000
- Ekstravakanse lærer 15.2 – 31.7.16, - kr. 257.000
- Opprettelse av frivilligsentral i h.h.t. kommunestyrets vedtak. Finansieres med fond og eksterne tilskudd. Nettokostnad, drift, kr. 0,-.

Hovedansvar 3, Helse og omsorg m.v., total netto kostnadsreduksjon kr. 290.000

- Minus ekstrainnleie mm, - kr. 300.000
- Økt ramme overtid, grunnet tidligere underbudsjettering, + kr. 250.000
- Effekt, endring av arbeidstidsordninger, - kr. 250.000
- Styrking kommunal fysioterapi innen Helse og omsorg/omsorgstrapp , + kr. 140.000
- Dataprogram SAMPRO (etableringskostnad), + kr. 20.000
(Driftskostnad på kr. 20.000 dekkes internt)
- Videreføring kreftkoordinator, + kr. 65.000
- Omprioriteringer innenfor budjettområde 3720, - kr. 65.000
- Redusert stilling, - kr. 50.000
- Reduserte kostnader bilhold, - kr. 100.000

Hovedansvar 4, Næring, Miljø og Teknisk., total netto kostnadsøkning kr. 100.000

- Økning vedlikehold vei, + kr. 120.000
- Brann, nødnett, + kr. 70.000
- Fra innleie feiing/økt egetarbeid i investeringer, til økt ressurs vaktmester (50%), kr. 0 i driftsmessig nettokostnad.
- Enøk kommunale bygg, - kr. 70.000
- Redusert kostnad, Vik fellesbygg, - kr. 20.000

Hovedansvar 5, kirkelige formål.

Realnedgang på kr. 31.000 grunnet at det ikke kompenseres før lønns og prisvekst.)

Hovedansvar 8, Skatter, rammer mv.

Dette medfører en total netto kostnadsreduksjon innenfor virksomhetsområdene på ca. kr. 1,5 mill fra 2015 til 2016. (Tiltak netto kr. 1,3 mill + ikke kompensasjon for prisvekst varer, kr. 0,2 mill)

I tillegg kommer en netto inntektsøkning på eiendomsskatten med ca. kr. 0,5 mill.

Ut fra dette vil en få følgende driftsbudsjett (Hovedtall på hovedansvarsnivå ned til ansvarsnivå på enkelte poster):

Område	Netto kostnad/inntekt I 1000-kroner	% endring fra budsjett 2015 - 2016
Sentrale styringsorganer	1.398	- 1,5%
Fellesutg., stab, støtte	7.484	+ 2,2%
Oppvekst, kultur	22.477	- 0,3%
Helse og omsorg, sosial	38.580	+ 5,9%
NMT	9.717	+ 2,8%
Kirkelige formål	1.156	0,0%
Totalt til driftsenhetene:	80.812	
Skatter, rammetilskudd m.v.	-86.266	
Renter og avdrag	5.333	
Reservert nye tilleggsbevilgninger	121	
Driftsresultat	0	

Utkast til investeringsbudsjett, 2016.

Alle tall i kr. 1.000 og inkl mva.

Videreføring av prosjekter

Nr.	Ansvar	2015	2016	Merknader
0301	Pleie- og omsorg, planlegging	500'	400'	Bør økes. Utbygging 2016?
0404	Kloakk Øra	335'	335'	Ikke kapasitet i 2015
0408	Asfaltering	700'	700'	Ikke kapasitet i 2015
0414	Bolig Brøndbo	620'	620'	Utsett til avklaring utbyg. på PU-Tunet
0419	Bolig Trygdheim (leilighet 4)	500'	500'	Under planlegging. Mulig oppstart i 2015.
0442	Storlavika vest	1.950'	1.950'	Mulig oppstart på slutten av året
0446	Storlavika øst	2.900'	2.000'	Pågående prosjekt også i 2016
4301	Brannbil	2.875'	2.875'	Inngått avtale om levering høst 2016
4304	Brannstasjon	1.375'	1.375'	Opprinnelig plan om utvidelse på Øra, som er skrinlagt. Ny tomt under utredning.
4443	Nybygg (utleie 4 leiligheter)	4.000'	10.000'	Forutsatt 4 leiligh., bør vurdere 6-8 leilgh.
4503	Fløanskogen	300'	300'	Regulering. og detaljplanlegging. Utbygging 2017
	Sum		21.055'	

Nye prosjekter

3710	Teknisk utstyr (utskifting av Veglys)	(150')	150'	Pågående utskiftingsprogram (2014 – 2016)
	Adressering/skilting		430'	Konsulenttjeneste til skiltplan og for oppsett og innkjøp av skilt.
	Vik, stedsutvikling/ Omlegging veg		350'	Det er utarbeidet stedutviklingsplan for Vik og det er kommet forslag om omlegging av veg ved S-laget/Vik Brygge.
	Bygdemuseet (WC m/bygg)		110'	Det er ønske om moderne "utedo" og bygg.
	Lauvsnes skole –		120'	Tilpasning HC-elev m.m.
	Miljøbygget, rehab. sørfasade		600'	Skifte av vinduer og solavskjerming
	Miljøbygget, teknisk utstyr		130'	Tilpassing/ Utstyr legekantor.
	Prestebolig, rehab. fasade		120'	Råtten kleddning og dårlige vinduer
	Bolig-rigg		2000'	Bosetting flyktninger.
	Storlavika sør		700'	

	Sum 2016		4.710`	
--	----------	--	--------	--

Detaljert oppstilling og finansiering av investeringene vil fremgå av tallbudsjettet. Investeringene finansieres med eksterne tilskudd, mva-refusjon og lånemidler.

Vurdering

I driftsbudsjettet budsjettere med en liten avsetning for å møte uforutsette kostnader uten bruk av disposisjonsfond, dvs. kr. 121.000,-, noe som utgjør kun ca 0,1 % av forventede totale driftsinntekter.

Statlige føringer anbefaler imidlertid kommunene å budsjettere med en avsetning på 1,5% for å ta høyde for uforutsette hendelser.

Det er viktig nå og ikke falle for fristelsen og miste fokus på kommunens økonomiske utfordringer. Befolkningsutfordringer, demografiutvikling og bortfall av skjønnsmidler og sikringsbestemmelser knyttet til forpliktende plan vil medføre at kommunen i årene framover fortsatt vil ha en nedgang i frie inntekter. I tillegg ser vi også at en rekke lovpålagte og selvvalgte tiltak vil medføre økte driftsmessige kostnader. I den sammenheng kan nevnes:

- Framtidig omorganisering av brann og redningstjeneste (behov for økt ressursbruk).
- Betydelige framtidige investeringer; Po-tun/omsorg, mobil, bredbånd. En investering på kr. 10 mill, vil "presse" driftsbudsjettet med årlig ca kr. 700.000 med dagens rentenivå.
- For tiden ekstremt lavt rentenivå. En renteøkning på 1 prosent, vil i dag medføre ca kr. 700.000 i årlig økte renteutgifter.
- Ser klare tegn på at enkelte sektorer i kommunen begynner å bli underbudsjetterte. Dvs. for stor oppgaveportefølje plassert på for få ansatte. Dette kan framdrift og gjennomføring av en rekke vedtatte og lovpålagte tiltak i fare.
- Sterkes signaler på at det settes av for lite ressurser til vedlikehold av infrastruktur/bygninger.
-

Økonomiplan for 2016- 2019 viser et fortsatt har et betydelig økonomisk omstillingsbehov i kommende år.

Rådmannen vil spesielt fremheve at organisasjonen over flere år nå har blitt tilført flere oppgaver, uten tilsvarende økning av stillingshjemler. Enkelte ledd, spesielt administrative, begynner å bli hardt presset. En ser allerede at gjennomføringshastigheten på en del oppgaver må dras ut i tid, grunnet kapasitetsmangel. Som eksempler, kan en henvise til investeringsoppgaver, rullering av ulike planverk (arealplan), oppfølging av tiltak lagt i eksterne gjennomganger av enheter m.v..

Den økonomiske status har gjort at administrasjonen ikke har arbeidet vesentlig med ønsker om nye tiltak utover det å sikre det lovpålagte i framlagte budsjettforslag.

Av tiltak som ikke er blitt prioritert i budsjettprosessen nevnes:

- Avsetning av budsjetttramme for å dekke kaskoskader på inventar, biler og bygninger.
- Økte ressurser til veivedlikehold.
- Økte ressurser til opplæring av deltidsbrannmannskap.

Fatter kommunestyret endelig positivt vedtak vedr. bosetting av flyktninger i 2016, må dette medføre at en tidlig 2016 må foreta en budsjettjustering. Utgangspunktet må da være at statlige refusjoner og tilskudd dekker økte kommunale kostnader, slik at dette ikke påvirker balanse i dette framlagte budsjett.

Rådmannen vil sterkt fraråde en videre svekkelse av balansen i driftsbudsjettet. Rådmannen er imidlertid bekvem med at, selv med dagens økonomiske utfordringer, vil en med foreliggende budsjettutkast klare og skjerme, samt opprettholde, et godt og lovmessig tjenestetilbud. Det er imidlertid bekymringsfullt at økonomisk press på stadig flere tjenester i stadig større grad også vil presse våre ansatte.

Vedr. eiendomsskattevedtaket:

Det er fastsatte regler i medhold av eiendomsskatteloven som årlig skal utgjøre en del av det årlige budsjettvedtak. I forbindelse med formannskapetets innstilling til kommunestyret anbefales at følgende tas inn som en del av innstillingen:

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2016:

Faste eiendommer i hele kommunen, jfr §3 bokstav a.

Eiendomsskattesatsen er 4,0 promille.

Det innføres ikke bunnfradrag for boenheter av eiendommer som ikke benyttes til næringsvirksomhet.

I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b, fritas bygning av historisk verdi for eiendomsskatt. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskattelovens § 7 bokstav c i 10 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Andre eiendommer som hadde fritak fra 2012 til 2015 har også fritak i 2016.

Evt andre eiendommer vil bli vurdert for fritak av kommunestyret etter søknad.

Eiendomsskatten skal betales i tre terminer slik rådmannen bestemmer.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

Rune Strøm
Rådmann